

BESPREEKNOTITIE VOOR DE GEMEENTERAAD

aan van	De Auditcommissie Gerda Beeksma en Guy Heemskerk
bespreken in	Auditcommissie, donderdag 20 april 2017
uitgenodigd	Hans Romeyn, Fred Dellelijn en Guy Heemskerk
onderwerp	2^e bespreking : aanscherping werkwijze geheimhouding Heiloo
datum	27 maart 2017
bijlagen	1. Aangepaste handreiking geheimhouding (met opmerkingen Hans van Halem) 2. Terugkoppeling Auditcommissie 16 februari 2017 3. Art. 25 Gemeentewet

Inleiding

Op 16 februari jl. heeft de Auditcommissie een eerste bespreking gevoerd over de werkwijze geheimhouding.

Afspraken:

- De heer Van Halem neemt rechtstreeks contact op met mevrouw Beeksma over enkele passages en teksten uit de handreiking geheimhouding die volgens hem een beetje ambivalent zijn. *(opmerking griffier: deze opmerkingen zijn verwerkt, zie bijlage blauw)*. De rest van de Auditcommissie is akkoord met de aangescherpte tekst van de handreiking zoals gepresenteerd op 6 februari 2017.
- Het in de Auditcommissie van 16 februari 2017 gedane voorstel om bij geheimhouding advies te vragen aan de Auditcommissie wordt getoetst op (juridische) houdbaarheid en gevolgen. Enkele scenario's en vragen worden daarbij bekeken en getoetst (o.a. terugdraaien geheimhouding door B&W, gedeeltelijke bekrachtiging geheimhouding door de raad).

Er is ook juridisch advies ingewonnen over toevoegen van een advies van de Auditcommissie over geheimhouding; met name naar de mogelijkheden en gevolgen.

Doel bespreking

De commissie wordt gevraagd:

1. Onderling van gedachten te wisselen over het idee om de Auditcommissie een adviestaak te geven bij geheimhouding.
Levert dit voldoende meerwaarde op, ook rekening houdend met de mogelijk langere doorlooptijd?
2. De door Hans van Halem voorgestelde **aanscherpingen** in de werkwijze geheimhouding te bespreken;
3. Afspraken te maken met de griffier, gemeentesecretaris en het college over het vervolgproces richting de organisatie en de gemeenteraad.
 - doorgeleiding handreiking naar de cie BZ (ter advisering) en de raad (ter vaststelling)
 - verankeren in werkwijze werkorganisatie door Directie (Gemeentesecretaris)

Vragen & antwoorden naar aanleiding van de Auditcommissie van 16 februari 2017:

1. Welke consequenties heeft het toevoegen van een advies van de Auditcommissie over geheimhouding ?

Antwoord: Het vragen van een advies van de Auditcommissie over geheimhouding leidt tot een meer expliciete afweging binnen de raad over het opleggen van geheimhouding, maar mogelijk ook tot een langere procedure.

Scenario : De Auditcommissie adviseert na het B&W besluit eerst over geheimhouding. Dit gebeurt in een extra vergadering van de Auditcommissie (schriftelijk of mondeling) uiterlijk de eerste donderdag na het B&W besluit.

Als de Auditcommissie adviseert om de geheimhouding te bekrachtigen conform B&W besluit, dan kan de procedure gevolgd worden, zoals we die nu ook hanteren. Er vindt inhoudelijke behandeling in de commissie plaats onder de voorwaarden en geheimhouding zoals eerder opgenomen in het B&W besluit. De raad bekrachtigt de geheimhouding daarna in de eerstvolgende raadsvergadering en neemt meteen een inhoudelijk besluit.

Het kan ook zijn, dat de Auditcommissie adviseert om de geheimhouding NIET of DEELS te bekrachtigen. Dat zou dan als gevolg hebben dat bespreking in de vakcommissie (deels) openbaar zou kunnen plaatsvinden.

In dat geval is het – uitgaande van het vaste besluitvormingstraject- wenselijk dat de raad zich eerst over het advies van de Auditcommissie m.b.t. geheimhouding uitspreekt. De voorlopige geheimhouding opgelegd door B&W geldt immers totdat de raad deze wel/niet heeft bekrachtigd. Bovendien kent de Auditcommissie geen politieke afvaardiging en adviseert de raad alleen. Pas in een raadsvergadering blijkt het politieke draagvlak om de bespreking in de vakcommissie conform het B&W besluit of conform het advies van de Auditcommissie te laten plaatsvinden. Pas na het raadsbesluit over geheimhouding blijkt dus hoe de commissiebehandeling plaatsvindt; in openbaarheid of in beslotenheid. Doordat de routing in dat geval wordt uitgebreid en er twee keer een raadsbehandeling plaatsvindt (over geheimhouding én over het inhoudelijke voorstel) duurt de procedure dan langer.

De reguliere doorlooptijd tussen een B&W besluit en een raadsbesluit is 5/6 weken.

Als de Auditcommissie afwijkend adviseert over een B&W besluit tot het opleggen van geheimhouding is de doorlooptijd minimaal 7 weken tot uiterlijk 11/12 weken. (afhankelijk van het tijdstip van het B&W besluit in de besluitvormingscyclus).

De overweging is of dat bestuurlijk wenselijk is. (zie schema op pagina 3)

2. Kan de raad besluiten om de geheimhouding deels te bekrachtigen ?

Antwoord: Gedeeltelijke bekrachtiging van geheimhouding is mogelijk in juridische zin. Artikel 25 lid 3 Gemeentewet bepaalt dat de geheimhouding vervalt als deze niet in de eerstvolgende vergadering bekrachtigd wordt. Er is rechtspraak waaruit blijkt dat "wie het meerdere kan (volledig bekrachtigen) mag ook het mindere (deels bekrachtigen)".

Het juridisch advies luidt :

De bevoegdheid van het college om geheimhouding op te leggen op grond van artikel 25, tweede lid, van de Gemeentewet in combinatie met artikel 10 van de Wob is van tijdelijke aard. De raad beslist vervolgens niet alleen of zij de geheimhouding bekrachtigt of niet, maar ook of zij de motivering van het college daarbij geheel volgt en overneemt en of de geheimhouding op alle stukken van kracht blijft.

Er bestaat rechtspraak waaruit blijkt dat de rechtbank de ruimte geeft aan de gemeenteraad om de door het college opgelegde integrale geheimhouding van stukken te handhaven of over te gaan tot een minder vergaande vorm van geheimhouding.¹

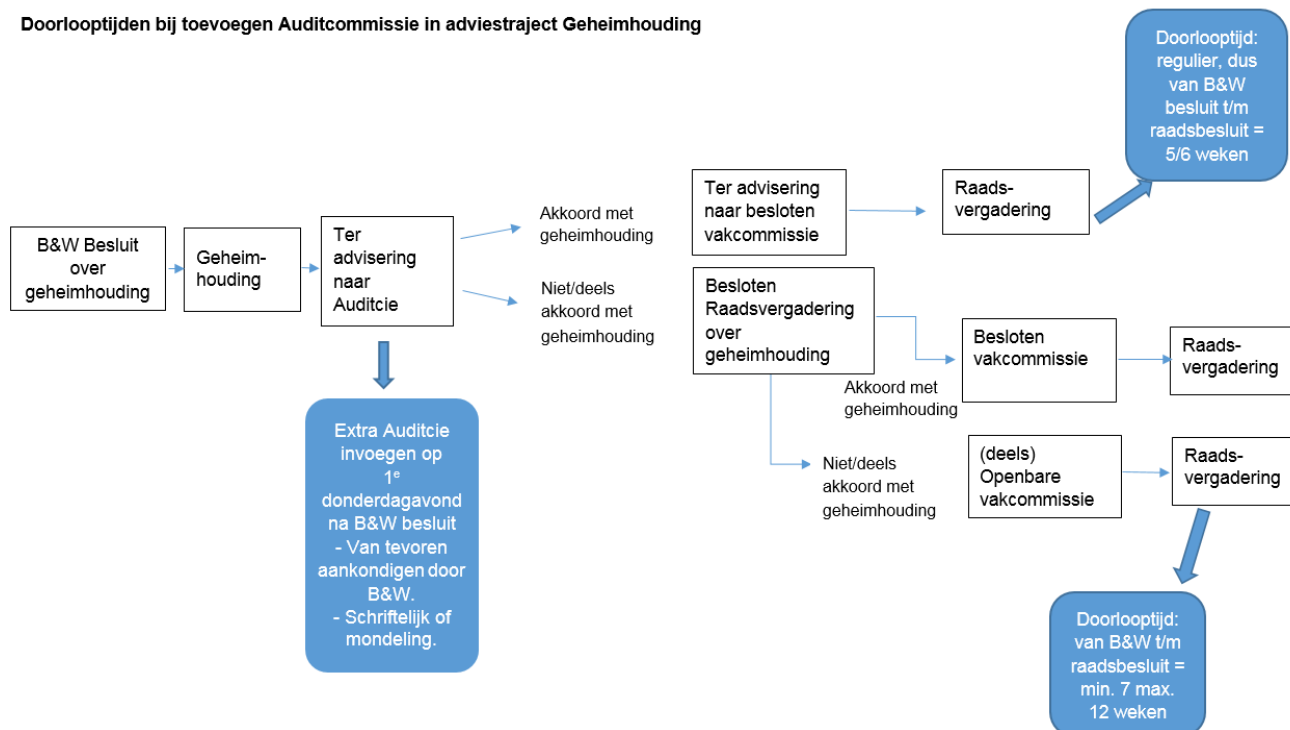
Noot: Door een van de juristen is wel gewezen op een bestuurlijk risico bij het besluit om deels de geheimhouding op te heffen. Door onderlinge verwevenheid van feiten, cijfers en zaken kan het zijn, dat er door tussentijdse opheffing van geheimhouding op cijfers en informatie, zonder het regulier, voorbereidend adviestraject, geen waterdicht en risicoloos besluit wordt genomen. Dat zou mogelijk tot onduidelijkheden en verwarring kunnen leiden.

3. Kan B&W een besluit tot opleggen geheimhouding bij een voorstel naar de raad gaat, zelf tussentijds weer opheffen ?

Antwoord: B&W kan niet bepaalde delen van de opgelegde geheimhouding achteraf weer opheffen, na advies van een tussentijdse Auditcommissie, nog voordat de raad zich in zijn eerstvolgende vergadering heeft uitgesproken over bekrachtiging van geheimhouding. De Auditcommissie heeft hierin geen wettelijke taak en het college mag er ook niet meer over beschikken.

Het juridisch advies hierover luidt: *Indien het college of een commissie zich richt tot de raad ter zake van het behandelde waarvoor een geheimhoudingsverplichting geldt, dan wordt de geheimhouding in acht genomen totdat de raad haar opheft (artikel 55 lid 3 en 86 lid 3 Gw). In dat geval kan – in afwijking van artikel 55 lid 2 en 86 lid 2 Gw – niet meer het orgaan dat de geheimhouding heeft opgelegd, haar opheffen.*

Doorlooptijden bij toevoegen Auditcommissie in adviestraject Geheimhouding

¹ Zie uitspraak van de rechtbank Zeeland-West-Brabant van 14 december 2016

(<http://deeplink.rechtspraak.nl/uitspraak?id=ECLI:NL:RBZWB:2016:8063>). Er kan met name worden verwezen naar rechtsoverweging 12.